

Nazwa projektu: uchwała Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ministerstwo Edukacji Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Elżbieta Bojanowska – Podsekretarz Stanu w MRRiPS Marzena Machalek - Sekretarz Stanu w MEN Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Jan Łobarzewski - MRPiPS tel. 22 66 11 141 e-mail: jan.lobarzewski@mrpips.gov.pl Cezary Zawistowski - MEN tel. 22 34-74-120 e-mail: cezary.zawistowski@men.gov.pl	Data sporządzenia 1.10.2018 r. Źródło: 1) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.); 2) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.) Nr w wykazie prac Rady Ministrów: ID 199

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zapewnienie pomocy w formie posiłku dzieciom, uczniom i osobom dorosłym oraz organizacja stołówek lub miejsc spożywania posiłków w szkołach. Dotychczas realizowany wieloletni Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyczynił się do zmniejszenia skali problemu dzieci i uczniów, którzy byli pozbawieni posiłku w trakcie przebywania w szkołach. W znaczny stopniu przyczynił się także do objęcia pomocą osób dorosłych w tym starszych, niepełnosprawnych i o niskich dochodach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Program „Posilek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom oraz młodzieży w trakcie nauki szkolnej, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom, młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Takie rozwiązanie daje bowiem większą kontrolę nad jakością kupowanych produktów, z których przygotowywane są posiłki oraz nad procesem ich przygotowywania. Dlatego też Program przewiduje możliwość zwiększenia przez wojewodę proponowanej kwoty dotacji w wysokości do 5 % dla gmin, które realizują posiłek w bezpośrednio prowadzonych przez siebie stołówkach. Celem Programu jest również zapewnienie wsparcia finansowego organom prowadzącym publiczne szkoły podstawowe, w tym szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, w organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach. Ze środków przekazywanych gminom w ramach Programu dofinansowane zostaną zarówno posiłki wydawane na stołówkach, ale również te, dowożone osobom dorosłym, w tym osobom nieopuszczającym domu (np. ze względu na podeszły wiek, czy niepełnosprawność), niebędącym w stanie przygotować sobie codziennie gorącego posiłku.

Zmiana dotychczasowego rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynika ze spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej oraz zmiany struktury osób objętych pomocą społeczną.

Najwyższy spadek miał miejsce w 2017 r., wówczas liczba osób objętych pomocą udzielaną w ramach Programu spadła o 15%, czyli o ponad 227 tys. osób w porównaniu do 2016 r., przy czym najwyższy spadek, o ok. 19%, został odnotowany wśród liczby dzieci korzystających z Programu. Z danych statystycznych resortu wynika, że spośród rodzin objętych pomocą społeczną, najczęściej występującym typem rodziny są osoby samotnie gospodarujące. Od 2015 r. udział osób samotnie gospodarujących w ogólnej liczbie rodzin wzrósł o 6 p.p. z 43,1% do 49,1% w roku 2017.

Nowy Program „Posilek w szkole i w domu” odpowiada na aktualne potrzeby wprowadzając m. in.:

- możliwość rozwoju i tworzenia stołówek szkolnych,
- możliwość dofinansowania dowozu posiłków, co pozwoli na skuteczniejsze udzielanie pomocy w formie posiłku

osobom, które ze względu na stan zdrowia nie mogą opuszczać swoich mieszkań ,
 - możliwość dodatkowego wsparcia dla gmin prowadzących stołówki szkolne.
 Przyjmuje się, że Program „Posiłek w szkole i w domu” obejmie świadczeniami w nim przewidzianymi ok. 1 250 000 osób oraz 2 478 gmin.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
województwie	16		Koordynowanie realizacji Programu na terenie województw
gminy	2478	Dane GUS	
publiczne szkoły podstawowe, publiczne szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej	12 788 oraz 33 szkoły zgłoszone przez MKiDN	Dane SIO (30 września 2017 r.) oraz informacja MKiDN (wrzesień 2018).	Zwiększenie dostępności do stołówek szkolnych lub pomieszczeń dostosowanych do spożywania posiłku na terenie szkoły.
osoby korzystające ze świadczeń programu m. in. dzieci, młodzież, osoby niepełnosprawne, starsze.	prawie. 1.250.000 osób	Dane MRPiPS	zwiększenie dostępności

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Uchwała Rady Ministrów została poddana uzgodnieniom międzyresortowym na Stałym Komitecie Rady Ministrów. Projekt uchwały nie wymaga uzgodnień z partnerami społecznymi i organizacjami związkowymi. W trakcie realizacji programu nie zmieni się obciążenie budżetów jst. Wielkość środków jst będzie na poziomie obecnie realizowanego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W związku z faktem, iż w latach wcześniejszych realizowany był Program o podobnej strukturze finansowej, wydatki po stronie samorządów nie będą wymagały zwiększonych nakładów. W związku z powyższym projekt nie wymaga konsultacji z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych – skutki ogółem dla modułów I, II i III

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	775	775	775	775	775	0	0	0	0	0	0	3 875,0
budżet państwa	550	550	550	550	550	0	0	0	0	0	0	2 750,0
JST	225	225	225	225	225	0	0	0	0	0	0	1 125,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-775	-775	-775	-775	-775	0	0	0	0	0	0	-3 875,0
Budżet państwa	-550	-550	-550	-550	-550	0	0	0	0	0	0	-2 750,0
JST	-225	-225	-225	-225	-225	0	0	0	0	0	0	-1 125,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania dla modułów I, II i III – informacje ogólne	Rok 0, to rok 2019. Źródła finansowania: budżety gmin i budżet państwa Rokrocznie z budżetu państwa ogółem na realizację programu (moduły: I, II i II) przeznacza się po 550 mln zł.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiot regulacji powoduje skutki finansowe dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Obecnie wsparcie gmin w realizacji ich zadania własnego (art. 17 pkt 3 i pkt 14 ustawy o pomocy społecznej), odbywa się w ramach środków finansowych przeznaczonych											

w budżecie państwa na podstawie uchwały nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 (M.P. z 2015 r. poz. 821 i z 2017 r. poz. 1138).

Proponuje się zakończenie realizacji tego programu w roku 2018 i jednocześnie wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2019 r. nowego programu wieloletniego na lata 2019 – 2023 p.n. „Posiłek w szkole i w domu”.

Nowy Program będzie realizowany w ramach środków zaplanowanych na realizację obecnego Programu, tj. Programu p.n.: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2019 na realizację programu zaplanowano dotacje w kwocie ogółem 550 mln zł, w tym w części 85 Budżety wojewodów, rozdziale 85230 (350 mln zł) oraz rezerwie celowej poz. 27 (200 mln zł).

Wielkość środków jednostek samorządów terytorialnych na realizację programu wynika z dotychczasowej praktyki j.s.t. w czasie realizacji wieloletniego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Pamiętać należy, że udzielanie pomocy w formie posiłku jest zadaniem własnym obowiązkowym gminy i realizowane jest ze środków własnych j.s.t. Program „Posiłek w szkole i w domu” wspiera finansowo gminy w realizacji tego zadania.

Środki zapisane są w budżecie państwa w rezerwie celowej poz. 27.

Wielkość środków budżetu państwa przewidzianych na realizację obu Programów jest taka sama i wynosi rokrocznie 550 mln zł.

6a. Wpływ na sektor finansów publicznych – skutki ogółem dla modułów I i II

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	727,5	727,5	727,5	727,5	727,5	0	0	0	0	0	0	3 637,5
budżet państwa	510	510	510	510	510	0	0	0	0	0	0	2 550,0
JST	217,5	217,5	217,5	217,5	217,5	0	0	0	0	0	0	1 087,5
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-727,5	-727,5	-727,5	-727,5	-727,5	0	0	0	0	0	0	-3 637,5
Budżet państwa	-510	-510	-510	-510	-510	0	0	0	0	0	0	-2 550,0
JST	-217,5	-217,5	-217,5	-217,5	-217,5	0	0	0	0	0	0	-1 087,5
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania dla modułów I i II

Rok 0, to rok 2019. Źródła finansowania: budżety gmin i budżet państwa (zadanie realizowane poprzez cz. 85, dział 852, rozdz. 85230, w tym ze środków rezerwy celowej z poz. 27) - Rokrocznie z budżetu państwa ogółem po 510 mln zł.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Przedmiot regulacji powoduje skutki finansowe dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Obecnie wsparcie gmin w realizacji ich zadania własnego (art. 17 pkt 3 i pkt 14 ustawy o pomocy społecznej), odbywa się w ramach środków finansowych przeznaczonych w budżecie państwa na podstawie uchwały nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 (M.P. z 2015 r. poz. 821 i z 2017 r. poz. 1138).

	Proponuje się zakończenie realizacji tego programu w roku 2018 i jednocześnie wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2019 r. nowego programu wieloletniego na lata 2019 – 2023 p.n. „Posiłek w szkole i w domu”. Nowy Program będzie realizowany w ramach środków zaplanowanych na realizację obecnego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w części 85 Budżety wojewodów, rozdziale 85230 oraz rezerwie celowej poz. 27.

6b. Wpływ na sektor finansów publicznych – skutki ogółem dla modułu III

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	47,5	47,5	47,5	47,5	47,5	0	0	0	0	0	0	237,5
budżet państwa	40	40	40	40	40	0	0	0	0	0	0	200,0
JST	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	0	0	0	0	0	0	37,5
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-47,5	-47,5	-47,5	-47,5	-47,5	0	0	0	0	0	0	-237,5
Budżet państwa	-40	-40	-40	-40	-40	0	0	0	0	0	0	-200,0
JST	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5	0	0	0	0	0	0	-37,5
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania dla modułu III	Rok 0, to rok 2019. Źródła finansowania: budżety gmin oraz innych organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe (obligatoryjny udział 20% środków własnych) oraz z budżet państwa ze środków rezerwy celowej w latach 2019-2023. Zadanie realizowane poprzez cz. 85 i cz. 24, w tym ze środków rezerwy celowej z poz. 27) - rokrocznie z budżetu państwa ogółem po 40 mln zł. Szczegółowa klasyfikacja wydatków pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 27, zostanie określona na etapie uruchamiania środków dla wojewodów oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiot regulacji powoduje skutki finansowe dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	inne organy prowadzące publiczne szkoły podstawowe	2,26	2,42	2,42	2,42	2,42		11,94	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Przewiduje się, że programem objętych będzie 1 250 000 osób.
	Organy niepubliczne prowadzące publiczne szkoły podstawowe	W 2019 r. udział środków własnych na realizację programu 2 261 311 zł, w latach 2020 – 2023 będą to środki w wysokości 2 420 000 zł rocznie. Łącznie na realizację zadań modułu III Programu organy prowadzące niepubliczne szkoły podstawowe wydadzą 11 941 311 zł.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Nie dotyczy.

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacja nie wpływa na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Spożywanie przez uczniów zdrowych i zbilansowanych posiłków przyczyni się do bardziej harmonijnego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponowana uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Monitoring realizacji programu będzie dokonywany każdorazowo po zakończeniu roku budżetowego. Miernikiem dla Modułów 1 i 2 jest liczba osób objętych pomocą i liczba gmin a dla Modułu 3 liczba gmin, w których zostaną dofinansowane lub utworzone stołówki szkolne.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.